

Maria Jose Landeira Østergårds tale ved fejringen af 75-året for Menneskerettighedskonvention

Taler

Maria Jose Landeira Østergård 11. december 2023
Forkvinde for Kvinderådet
Danmark

Dato

Sted

Udenrigsministeriet

Ærede politikere, mine menneskevenner,

Det er med stor glæde og dyb taknemmelighed at **jeg, den universelle deklARATION af menneskerettigheder** står her i dag for at fejre **min** 75-års fødselsdag. Jeg er beæret over at være til stede blandt så mange dedikerede mennesker og har lovet Kvinderådets 49 medlemsorganisationer at bringe vores fælles opfordringer.

For 75 år siden blev jeg født ud af **håbet og drømmen** om en **lige og retfærdig** verden. Mine to mødre Eleanor Roosevelt og Bodil Begtrup sørgede for, at mange fædre fra hele verden skrev under på, at de ville sørge for at jeg fik et godt og langt liv, hvor alle mine artikler blev respekteret. En stor tak til tidligere forkvinde for Kvinderådet blandt meget andet Bodil Begtrup, som sikrede, at menneskerettighederne ikke bare skulle være for **every man, men for every one.**

Bedre fødsel kan man ikke ønske sig. At ”alle mennesker er født frie og ligeværdige” var ikke blot en proklamation, men en opfordring til handling.

Kvinderådet og jeg har fulgtes ad gennem hele livet. Da kvinderne repræsenterer den halve befolkning, giver det sig selv, at man ikke kan opnå ligestilling, så længe kvinderne undertrykkes.

Mine første år var præget af håb og visioner. Og selvom vi har nået langt, er vi stadig langt fra målet. Derfor er Kvinderådets og min første opfordring – eller endda udfordring – til jer:

Glem aldrig, at **menneskerettighederne** er grundlaget for frihed, lighed, retfærdighed. Og at **ligestilling** er afgørende for demokratiske og retfærdige samfund. Dette gælder også piger og kvinder uanset etnisk baggrund, specielt når de er udsat for vold, undertrykkelse og kontrol.

Oh - jeg kan huske mine teenageår, hvor jeg var superoptimistisk og stærk. Men der var dengang **mørke**, og jeg mærkede på egen krop, når jeg ikke blev respekteret under **intensivering af den kolde krig** mellem USA og Sovjetunionen, Cubakrisen, optrapningen af konflikter i Vietnam, kulturrevolutionen i Kina, ... Heldigvis var der dengang også **masser af lys**, og jeg er glad for mit bidrag til Den amerikanske **borgerrettighedsbevægelse** for afskaffelse af racediskrimination.

Som voksen kom optimismen tilbage: Berlinmuren fald, den kolde krig sluttede, Sovjetunionen opløstes, apartheid i Sydafrika ophørte, Israel og Den Palæstinensiske Befrielsesorganisation PLO underskrev den historiske aftale og tog en vigtig skridt mod **fredsforhandlinger** i Mellempøsten, ... Og på trods af Rwandas folkedrab følte jeg, at **jeg fik en revitalisering**, fordi jeg kunne se, at vejen til ligestilling, ytringsfrihed og fred blev åbnet på ny.

Mange lande sikrede retten til ægteskab uden diskrimination og med begge parters frie og fulde samtykke og på FN's kvindekongress i Beijing blev der slået fast, at kvinders rettigheder er menneskerettigheder. Sikke en sejr!

Uddannelse er en nøgle til forandring, til at forme en samfundsbevidst ungdom, der værdsætter og arbejder for lighed og retfærdighed. Kvinderådets og min anden opfordring er derfor:

Bliv ved med og bliv dygtigere til at undervise i menneskerettigheder og ligestilling i skoler og gymnasier. Både for at give faglig viden, men også for at vedligeholde respekten for menneskerettigheder samt fremme tolerance og forståelse mellem alle samfundsgrupper.

Når jeg tænker på de sidste 30 år af mit liv, må jeg sige, at den nye verden har sat mig – Menneskerettighedskonventionen – **i skak**. Forklædt som

ytringsfrihedens stærkeste våben, ser vi hvordan Internettet bliver mere og mere et supervåben for manipulation, marginalisering, polarisering, undertrykkelse og vold.

Klimaforandringer, terrorangreb, krige og konflikter breder sig igen. Kvinderne får taget deres ret til uddannelse og økonomisk uafhængighed, ret til egen krop, ret til selvbestemmelse, de bliver udsat for vold og brugt som krigsvåben. Derfor er Kvinderådets og min tredje opfordring til jer

Vis ”**Conviction, Commitment & Courage**” (”Overbevisning, Engagement og Mod”) og samarbejd med Kvinderådet om at eliminere kønsbaseret vold, sikre reproduktiv og seksuel retfærdighed, økonomisk lighed og lige adgang til magt og indflydelse for alle piger og kvinder.

Jeg blev født for at sikre, at alle mennesker er frie og ligeværdige. **Og mit liv hidtil har været fyldt af både triumfer og udfordringer.** Her på **min** 75-års fødselsdag vil jeg gerne rette en helt særlig tak Kvinderådet for jeres **beslutsomhed og jeres utrættelig og dygtige** fortsættelse af Bodil Begtrup's arbejde. Også en **STORT TAK til alle**, som har kæmpet for **mig** og derved for at skabe det bæredygtige samfund for kommende generationer, hvor alle køn inddrages ligeværdigt, hvor retfærdighed og ligeværd er fundamentale værdier.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Jubilæumstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/maria-jose-landeira-ostergards-tale-ved-fejringen-af-75-aret-for-menneskerettighedskonvention>